

Втори етап – детето може самостоятелно да употребява съществителните и прилагателните имена, докато стигне до свободно говорене. За да бъде успешен този етап, важна роля има и семейството. Това предполага системна работа за разясняване и убеждаване на родителите в необходимостта да разговарят с децата си на български език.

Основна цел при постъпване на детето в училище е развитието на речта, за чието използване е необходимо да се усвоят елементите на езиковата система. Докато детето не се научи да построява различните видове изречения, речта му не може да бъде свързана. Заедно с овладяването на свързаната реч трябва да се провеждат упражнения с елементи от системата на езика (правилно произнасяне на звуковете, думите, построяване на изречението). Децата използват най-често диалогична реч. В 1. клас работата за развиване на речта започва с диалог: учител – ученик; дете – дете; родител – дете. Децата се обучават и в монологична реч, като целта е съобщаване на фактите, даване описание на предметите, обяснение на някакви отношения.

Психолозите и психолингвистите в Русия Н. Житков, А. Леонтиев и др. изясняват механизма на пораждане на монологичната реч. Те се опират на постигнатото от Л. Виготски, който набелязва и теоретично обосновава три основни нива при осъществяване на речевото изказване: *замисъл, синтаксис и граматика, звучаща реч*.

И. Зимная (1977) разглежда тази система на пораждане на речта. Тя отбелязва четири нейни компонента: *подтик, общ смислов образ, вътрешна програма и външна реализация*. Авторката отбелязва, че само първият от тези компоненти (*подтикт*) винаги предхожда останалите и изпълнява ролята на своеобразен пусков механизъм. В него се обединяват и мотивите на външния дразнител. Общият смислов образ е замисълът на изказването. Рябова (1977) го разглежда като компонент на изложението, който от своя страна се реализира на две нива: *вътрешна речева схема на текста и подбор на изрази и думи за него*.